

**Afgørelser – Reg. nr.: 07688.00**

**Fredningen vedrører: Katsig Mose**

**Domme**

**Taksationskommissionen 19-06-1986**

**Naturklagenævnet**

**Overfredningsnævnet 20-12-1985**

**Fredningsnævnet 29-03-1984**

**Kendelser**

**Deklarationer**

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN  
VEDRØRENDE NATURFREDNING

ADRESSE:

AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K  
LF. 01-11 95 65

REG. NR. 2688

Sag nr. 222. Fredning af Katsig mose.

Kendelse:

(Meddelt den 19. juni 1986)

Overfredningsnævnets afgørelse af 20. december 1985 om erstatning i anledning af fredningen af Katsig mose i Frederikshavn kommune, Nordjyllands amt er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af løbenr. 1, nu: Poul Erik Jensen og Børge Jensen, som arvinger i boet efter afdøde Margrethe Jensen.

Kommissionen har den 7. juni 1986 besigtiget den fredede ejendom og forhandlet med ejerne.

For taksationskommissionen har ejerne nedlagt erstatningspåstand på 28.000 kr. svarende til handelsværdien af den fredede landbrugsjord, som efter fredningsafgørelsen skal overgå til at henligge som et vedvarende græsningsareal, der ikke må gødes eller behandles med kemiske bekæmpelsesmidler. Ejerne

har henvist til, at arealet efter fredningen er værdiløst i deres landbrugsbedrift med dyrkning af grøntsager og almindelige landbrugsafgrøder. For det fredede mose- og søareal kræver ejerne ingen erstatning.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Den omhandlede ejendom har en størrelse på godt 12 ha, hvoraf knap 4 ha dyrkes. Af dette areal skal 0,86 ha som følge af fredningen udgå af dyrkning. Erstatningen findes at burde forhøjes til 10.000 kr., svarende til ca. halvdelen af en handelsværdi på 25.000 kr. pr. ha. Der fastsættes herefter ikke særskilt erstatning for de fredede arealer under matrikelnumrene 52 c, 63 t og 63 u Gærum.

Herefter bestemmes:

Fredningserstatningen til Poul Erik Jensen og Børge Jensen som arvinger i boet efter Margrethe Jensen fastsættes til 10.000 kr.

Beløbet forrentes som bestemt ved overfredningsnævnets afgørelse af 20. december 1985.

J. Lunøe

Karl Nielsen

Thyge Steffensen

OVERFREDNINGSNÆVNET >

1317<sup>I</sup> NV

7688

20/12-1985

## Overfredningsnævnets afgørelse

af 20. december 1985

om fredning af Katsig Mose i Frederikshavn  
kommune, Nordjyllands amt (sag nr. 2613/84).

---

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds har den 29. marts 1984 truffet afgørelse om fredning af et ca. 5 ha stort areal, Katsig Mose med omgivelser, nord for Gærum by i Frederikshavn kommune. Fredningen har til formål at bevare Katsig Moses forskelligeartede botaniske levesteder og den botaniske variation i området samt at give mulighed for, at der ved plejearbejder kan skabes de bedst mulige livsvilkår for områdets plante- og dyreliv. Fredningssagen er rejst i 1981 af Danmarks Naturfredningsforening.

Fredningsnævnets kendelse er for så vidt angår fredningens indhold påklaget til overfredningsnævnet af to private lodsejere, der har klaget over kendelsens forbud mod sprøjtning og gødskning. Endvidere har Statsskovvæsenet, Nordjyllands Skovdistrikt, protesteret imod, at et fredskovspligtigt areal, som tilhører Hedeselskabet, og som henligger utilplantet efter et stormfald, ikke må tilplantes. Skovstyrelsen vil efter omstændighederne være indstillet på at meddele en dispensation fra skovloven, hvis arealet efter overfredningsnævnets beslutning skal holdes utilplantet. Skovstyrelsen har dog helst set, at der i forbindelse med fredningen lægges løvtræsbinding på arealet.

Fredningsområdet er omgivet af moræneaflejringer fra sidste istid. Området er usædvanligt stærkt kuperet, da isen har aflejret vældige grusophobninger

langs isranden. Hele Katsig Mose er en gammel sølavning, som er vokset til, og hvor der har været gravet tørv. Mosen fremtræder som en åben vandflade med tilhørende ferskvandssump.

Mosen har 4 tilløb, som normalt kun er kortvarigt vandførende, hvilket bevirker, at søområdet i nedbørsfattige somre kan henligge næsten tørlagt. I mosen med tilhørende skråninger findes ca. 200 blomsterarter - herunder 2 orkidéarter - af hvilke flere er sjældne og i tilbagegang.

Fredningsområdet er beliggende inden for det særlige naturområde "Flade-Gærum" i henhold til regionplanen for Nordjyllands amt. I henhold til regionplanens retningslinier må den nuværende arealanvendelse kun ændres, såfremt en sådan ændring er i overensstemmelse med de overordnede fredningshensyn.

Hele fredningsområdet ligger i landzone. En stor del af området er omfattet af bestemmelserne i naturfredningslovens § 43 om vådområder, hvorefter der ikke uden tilladelse fra amtsrådet må foretages foranstaltninger, der vil ændre områdets tilstand af vådområde samt af bestemmelsen i naturfredningslovens § 47 om skovbyggelinien.

I sagens behandling har deltaget 9 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Katsig Mose og dens omgivelser er hjemsted for talrige blomsterarter og sjældne planter og er af en sådan kvalitet, at området bør bevares og underkastes den fornødne pleje. Da der er tale om et område af stor botanisk værdi, som kun delvis er omfattet af forbudet i naturfredningslovens § 43, er der behov for ved en fredning efter naturfredningslovens kapitel III at fastsætte særlige bestemmelser om arealernes benyttelse til supplerende af den almindeligt gældende lovgivning.

Afgrænsningen af fredningsområdet bør imidlertid ændres, således at det udvides ca. 150 m mod vest på Hedeselskabets areal matr.nr. 51 d, Gærum By, som vist på det kort, der hører til overfredningsnævnets afgørelse. Denne beslutning er truffet enstemmigt.

Fredningsområdet bør endvidere udvides mod øst med de arealer af matr.nr.

50 e, 52 c og 53 c, Gærum By, som var omfattet af Danmarks Naturfredningsforenings oprindelige fredningsforslag, men som fredningsnævnet besluttede at udtage af fredningen. Denne beslutning er truffet med 6 stemmer mod 3. Mindretallet har stemt for at fastholde fredningsnævnets afgrænsning af fredningsområdet mod øst.

Et areal af matr.nr. 52 a, Gærum By, i den sydlige del af fredningsområdet bør dernæst udgå af fredningen. Beslutningen herom er truffet med 5 stemmer mod 4.

Mindretallet har stemt for at bibeholde arealet under fredningen.

Om fredningens indhold bemærkes:

Realiteten i de af fredningsnævnet fastsatte fredningsbestemmelser tiltrædes med enkelte ændringer. Bestemmelsen om skylning af landbrugsredskaber formuleres, således at det klart fremgår, at også oppumpning af mosens vand til skylning forbydes. Endvidere bestemmes det, at færdsel kun må ske til fods, og at tilladelse skal indhentes i hvert enkelt tilfælde hos Nordjyllands amtskommune. Med hensyn til Hedeselskabets areal, matr.nr. 51 d, Gærum By, bestemmes, at trævækst øst for det lavestliggende spor kan ryddes ved amtskommunens foranstaltning, at beplantning på den øvrige del af arealet, der allerede var omfattet af fredningsnævnets afgørelse, skal henligge med spredt bevoksning, og at det areal, hvormed fredningen udvides, skal bevares som blandet ege- og bøgebevoksning. Vedrørende det areal, hvormed fredningen udvides øst for mosen, bestemmes, at arealet skal henligge i vedvarende græs. Da spørgsmålet om tilledning af spildevand er reguleret af miljøbeskyttelsesloven, udgår bestemmelsen herom.

Idet fredningsnævnets afgørelse ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 8,5 ha store område, som er afgrænset på kortet, der hører til overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som omfatter de på vedhæftede fortegnelse anførte matrikelnumre helt eller delvis:

§ 1.      Fredningens formål.

Fredningen har til formål, at Katsig Moses karakter af åben vandflade med tilhørende ferskvandssump kan bevares som levested for



et rigt og varieret plante- og dyreliv, og at de tilgrænsende arealer opretholdes som henholdsvis vedvarende græsarealer og delvis løvtræbevoksede arealer.

§ 2.      Bevaring af områderne.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand, hvis ikke andet er bestemt nedenfor.

§ 3.      Arealernes anvendelse.

Det følger af § 2, at arealer, som henligger udyrkede, skal bevares i naturtilstand. Arealer, der hidtil har været dyrket eller henligget som græsningsarealer, skal henligge som eller overgå til vedvarende græsningsarealer. Arealerne må således ikke yderligere opdyrkes, afvandes eller beplantes. Opgravning af planter må ikke finde sted. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der plantes læhegn efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

Det areal af matr.nr. 51 d, hvormed fredningen er udvidet mod vest som vist på fredningskortet, skal bevares som løvskov med blandet ege- og bøgebevoksning. Det fredede areal iøvrigt af matr.nr. 51 d skal henligge med spredt bevoksning. Trævækst på arealer øst for det lavestliggende spor kan dog ryddes ved Nordjyllands amtskommunes foranstaltning, jfr. § 7.

Anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler samt gødskning er ikke tilladt. Sprøjtning til bekæmpelse af akutte insektangreb på husdyr er dog tilladt.

Mosens vand må ikke anvendes til skylning af landbrugsredskaber.

§ 4.      Terrænændringer.

Det følger af § 2, at der ikke må foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden, og der må ikke foretages opfyldning, planering eller afgravning.

§ 5.      Bebyggelse m.v. og andre anlæg.

Det følger af § 2, at der ikke må foretages bebyggelse, herunder etableres pelsdyr- og fjerkræfarme, fasanerier eller drivhuse. Der må heller ikke opsættes skure, boder eller campingvogne. Midlertidige læskure til kreaturer eller i forbindelse med skovdriften må dog opstilles uden for vådområdet.

Der må ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg. Eksempelvis må der ikke etableres losse- og oplagspladser, motorbaner eller skydebaner eller henkastes affald. Der må heller ikke opsættes transformerstationer eller andre skæmmende indretninger. Luftledninger må ikke føres hen over det fredede område, og ledninger må ikke uden særlig tilladelse fra fredningsnævnet nedgraves i området.

§ 6.      Veje.

Det følger af § 2, at der ikke må anlægges nye veje i området. Der må dog foretages mindre reguleringer af eksisterende veje, og der må anlægges mindre private veje, der er nødvendige for land- og skovbrugsdriften, og som følger det naturlige terræn. Parkeeringsplads må ikke etableres.

§ 7.      Naturpleje.

Til opfyldelse af fredningens formål kan der foretages naturpleje, f.eks. ved hugst og græsning, på udyrkede arealer, på arealer i vedvarende græs og på det i § 3 nævnte areal, der skal henligge med spredt bevoksning. Hvis en ejer ikke selv ønsker at udføre plejen, kan Nordjyllands amtskommune foretage plejen. Amtskommunens pleje sker uden udgift for den pågældende ejer, og det er en betingelse, at plejeforanstaltningerne er tiltrådt af ejeren eller er godkendt af fredningsnævnet.

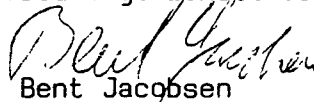
§ 8.      Offentlighedens adgang.

Offentligheden har kun adgang til området efter forud indhentet tilladelse hos Nordjyllands amtskommune. Færdsel må kun ske til fods.

§ 9.      Dispensation.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-8 kan meddeles efter reglerne i naturfredningslovens § 34, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

På overfredningsnævnets vegne

  
Bent Jacobsen

viceformand

## F O R T E G N E L S E

over matrikelnumre, der helt eller delvis er omfattet af overfredningsnævnets afgørelse af 20. december 1985 om fredning af Katsig Mose i Frederikshavn kommune, Nordjyllands amt (sag nr. 2613/84)

-----

### Gærum By, Gærum:

Matr.nr. 50 e, 51 d, 52 c, 53 c, 63 a, 63 ab, 63 b, 63 e, 63 f, 63 g, 63 h, 63 i, 63 k, 63 l, 63 m, 63 n, 63 o, 63 p, 63 q, 63 r, 63 s, 63 t, 63 u, 63 v, 63 x, 63 y.

7688

20/12-1985

## Overfredningsnævnets afgørelse

af 20. december 1985

om erstatning i anledning af fredning af Katsig Mose i  
Frederikshavn kommune, Nordjyllands amt (sag nr. 2613/84).

---

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds har den 29. marts 1984 truffet afgørelse om fredning af et ca. 5 ha stort areal, Katsig Mose med omgivelser, nord for Gærum by i Frederikshavn kommune og har samtidig tilkendt 13 private ejere erstatninger med ialt 14.800 kr. med renter.

Af kendelsen fremgår, at fredningsnævnet har tilkendt erstatning med 800 kr. pr. ha, dog således at der som mindstebeløb pr. ejendom (løbenummer) er tilkendt en erstatning på 750 kr. Der er tilkendt de pågældende ejere særlige erstatninger på henholdsvis 3.000 kr., 2.300 kr. og 2.000 kr. for arealer, der er under dyrkning, på grund af forbudet mod at der anvendes pesticider. 4 ejere har givet afkald på erstatning.

2 private ejere, der er tilkendt særlige erstatninger, har påklaget fredningsnævnets erstatningsfastsættelse til overfredningsnævnet med krav om højere erstatninger.

I sagens behandling har deltaget 9 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato dels besluttet at

foretage en mindre udvidelse af fredningens geografiske omfang og dels med visse ændringer tiltrådt realiteten i de fredningsbestemmelser, fredningsnævnet har fastsat.

Overfredningsnævnet har ligesom fredningsnævnet ved fastsættelsen af erstatningen lagt til grund, at det fredede areal ligger i landzone, og at dele af arealet er omfattet af bestemmelserne om vådområder i medfør af naturfredningslovens § 43. Bebyggelse og ændring af områdets tilstand iøvrigt kræver således for størstedelen af områdets vedkommende dispensation. For disse arealers vedkommende må de tab, der er en følge af fredningens gennemførelse, anses for at være ganske ubetydelige, og der findes derfor ikke grundlag for at tilkende erstatning for de pågældende arealer efter en takst på 800 kr. pr. ha.

Overfredningsnævnet har efter omstændighederne kunnet tiltræde princippet for erstatningsfastsættelsen for arealerne under lb.nr. 1 og 16, der efter fredningsbestemmelsen skal henligge som vedvarende græsningsarealer, og den af fredningsnævnet fastsatte mindsteerstatning på 750 kr. pr. ejendom.

Erstatning for fredningen tilkendes herefter de enkelte ejere således:

<u>Lb.nr. 1.</u>	Margrethe Jensen: 1,08 ha	4.500 kr.
<u>Lb.nr. 2.</u>	Kaj Kragkær Larsen: 0,07 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 3.</u>	Aage Kirkegaard: 0,11 ha	afkald
<u>Lb.nr. 4.</u>	Jørgen Frost: 0,02 ha	afkald
<u>Lb.nr. 5.</u>	Poul A. Mortensen: 0,02 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 6.</u>	Bodil Juul Jensen: 0,02 ha	750 kr.

<u>Lb.nr. 7.</u>	Svend Aage Pedersen: 0,03 ha	afkald
<u>Lb.nr. 8.</u>	Jørgen Chr.M.J. Nannestad: 0,07 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 9.</u>	Gert Bonde Iversen: 0,19 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 10.</u>	Knud Hardy Højholdt: 0,13 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 11.</u>	Villy Kvist Hansen: 0,34 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 12.</u>	Charles Henry Carlsen: 0,13 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 13.</u>	Erik Westmark: 0,20 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 14.</u>	Freddy Jensen og Linhard Christiansen: 0,13 ha der fordeles med 600 kr. til Freddy Jensen og 150 kr. til Lindhard Christiansen	750 kr.
<u>Lb.nr. 15.</u>	Helle Møller: 0,17 ha	750 kr.
<u>Lb.nr. 16.</u>	Carl Hilbert Christensen: 0,44 ha	2.000 kr.

<u>Lb.nr. 17.</u>	Det Danske Hedeselskab:	
	3,91 ha	afkald
Ialt		<u>14.750 kr.</u>
		=====

Erstatningsbeløbene forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, 1. punktum, fra den 29. marts 1984 (datoen for fredningsnævnets afgørelse) med en årlig rente, der er 1 % højere end den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto.

Der er af fredningsnævnet tillagt én ejer godtgørelse på 1.220 kr. for sagkyndig bistand under sagens behandling for nævnet.

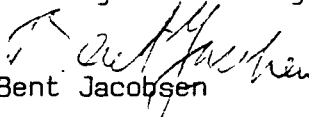
I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for overfredningsnævnet tillægges der 12 lodsejere tilsammen et beløb på 1.220 kr., der udbetales til Frederikshavn og Omegns Landboforening.

Den samlede fredningserstatning på 14.750 kr. med renter og de tilkendte omkostninger på ialt 2.440 kr. udredes med 75 % af staten og 25 % af Nordjyllands amtsråd.

Overfredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålene i sagen kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning (Adr.: Amaliegade 13, 1256 København K.) af de ejere, der har påklaget fredningsnævnets afgørelse til overfredningsnævnet. Afgørelsen kan endvidere påklages af miljøministeriet og Nordjyllands amtsråd.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, overfredningsnævnets afgørelse er meddelt den pågældende. Størrelsen af de tilkendte omkostningsbeløb kan dog ikke påklages til taksationskommissionen, jfr. naturfredningslovens § 31.

På overfredningsnævnets vegne

  
Bent Jacobsen  
viceformand



FREDNINGSNÆVNET >

1317 I NV

REG. NR. 7688

29/3-1984

År 1984 den 29. marts afsagde fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds følgende

K E N D E L S E

i sag nr. Fs. 293/81 fredning af Katsig Mose, Frederikshavn kommune.

Ved skrivelse af 23. september 1981 fremsatte Danmarks Naturfredningsforening anmodning om fredning af Katsig Mose med omgivelser.

Katsig Mose er beliggende ca. 2 km nord for Gærum by, ca. 5 km vest for Frederikshavn.

Formålet med fredningen er at bevare Katsig Moses forskelligartede botaniske levesteder og den i området værende botaniske variation samt at pleje området, herunder at skabe optimale livsvilkår for flora og fauna.

Området består af yngre moræneaflejringer fra sidste istid og er usædvanligt stærkt kuperet, dels som følge af, at der engang på stedet har ligget en isrand, dels på grund af, at der fandt en efterfølgende kraftig erosion sted i underlagets jord. Hele Katsig Mose er en gammel sølavning.

Mod nord og vest er landskabet yderst reliefrikt, idet de grusrige istidsaflejringer her når betydelige højder, 65 - 80 m. Mod øst og syd er mosen omgivet af flade arealer, som anvendes til landbrugsformål.

Katsig Mose har 4 tilløb.

På denne snævre lokalitet findes ca. 200 blomsterarter, og mosen må betragtes som en af landsdelens allervigtigste blomsterlokaliteter.

Bekendtgørelse om fredningssagens rejsning fandt sted i Statstidende for den 30. marts 1982 og i Frederikshavn Avis og Vendsyssel Tidende.

Møde med lodsejerne er afholdt den 4. maj 1982, hvorefter sagen blev udsat, for at Nordjyllands amt kunne fremkomme med en redegørelse for hvilke muligheder, der kunne være for meddelelse

af tilladelse til grusgravning.

Fredningsnævnet holdt igen møde med lodsejerne den 21. november 1983. Efter begæring fra Nordjyllands amtsråd, der ønskede en kortere udsættelse for at behandle en ansøgning om grusgravning fra Hedeselskabet, blev sagen atter udsat.

Den 5. januar 1984 meddelte Nordjyllands amtsråd, at amtet ingen indsigelser havde mod fredning.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse af arealet.

Nogle af lodsejerne har protesteret mod fredning.

Fredningsnævnet anser det af Danmarks Naturfredningsforening foreslåede område for at have en for stor udstrækning og finder, at området uden skade for beskyttelsen af Katsig Mose og dens omgivelser, og uden at skade livsvilkårene for flora og fauna kan reduceres, således at det kun omfatter 4,94 ha. jfr. vedhæftede kort.

Området omfatter herefter følgende matr. nr. og arealer:

Lodsejere.	matr. nr.	areal der fredes i ha.
1. Margrethe Jensen	del af 52 <u>c</u>	0,34
	- - 50 <u>e</u>	0,15
	- - 53 <u>c</u>	0,05
	63 <u>t</u>	0,02
	63 <u>u</u>	0,04
2. Kaj Kragkær Larsen	63 <u>s</u>	0,02
	63 <u>e</u>	0,03
	63 <u>f</u>	0,02
3. Aage Kirkegaard	63 <u>g</u>	0,09
	63 <u>m</u>	0,02
4. Jørgen Frost	63 <u>i</u>	0,02
5. Poul Arne Mortensen	63 <u>n</u>	0,02
6. Svend Ove Holm Jensen	63 <u>h</u>	0,02
7. Svend Aage Pedersen	63 <u>o</u>	0,03
8. Jørgen Chr. M.J. Nannestad	63 <u>l</u>	0,07
9. Gert Bonde Iversen	63 <u>k</u>	0,19
10. Knud Hardy Højholt	63 <u>b</u>	0,13
11. Villy Kvist Hansen	63 <u>a</u>	0,34
12. Charles Henry Carlsen	63 <u>r</u>	0,13

12.	Charles Henry Carlsen	del af 52 <u>a</u>	o,22
13.	Erik Westmark	63 <u>p</u>	o,10
		63 <u>q</u>	o,10
14.	Freddy Christiansen	63 <u>y</u>	o,13
15.	Helle Møller	63 <u>x</u>	o,17
16.	Carl Hilbert Christensen	63 <u>y</u>	o,44
17.	Det Danske Hedeselskab		
	i DST	del af 51 <u>d</u>	1,88
		- - 63 <u>ab</u>	o,17

alle Gærum by, Gærum.

Fredningsnævnet finder, at Katsig Mose og dens omgivelser, der er hjemsted for talrige blomsterarter og sjældne planter, er af en sådan kvalitet, at de bør bevares og underkastes den fornødne pleje. Området vil herefter i medfør af naturfredningslovens § 1, stk. 2 være at frede.

For fredningen skal gælde de neden for anførte bestemmelser.

Fredningsbestemmelserne vil være at tinglyse servitutstiftende på nedennævnte matr. nr. med prioritet forud for pantegæld og private servitutter og byrder.

#### T h i b e s t e m m e s :

Matr. nr. 52 c, 50 e, 53 c, 63 t, 63 u, 63 s, 63 e, 63 f, 63 g, 63 m, 63 i, 63 n, 63 h, 63 o, 63 l, 63 k, 63 b, 63 a, 63 r, 52 a, 63 p, 63 q, 63 v, 63 x, 63 y, 51 d, 63 ab Gærum by, Gærum, jfr. vedhæftede kort vil være at frede med pålæg af følgende servitutter:

#### Bestemmelser vedrørende bebyggelse m.v.

1. Bebyggelse må ikke finde sted.
2. Etablering af pelsdyr- og fjerkræfarme, fasanerier samt drivhusgartnerier skal ikke være tilladt.
3. Opstilling af boder, skure eller andre skæmmende indretninger må ikke finde sted.  
Opstilling af læskure af midlertidig karakter skal dog være tilladt uden for vådområdet.
4. Der må ikke opstilles master eller transformerstationer el. lign. i området eller opføres luftledninger hen over det fredede areal.

### Bestemmelser vedrørende arealernes benyttelse.

1. Arealerne må ikke yderligere afvandes eller opdyrkes. Inden for matr. nr. 50 e, 53 c, 52 c og 52 a kan afvandings-systemer dog anlægges og fornys med fredningsnævnets tilladelse.
2. Arealerne må ikke yderligere beplantes. Plantning af læhegn skal dog være tilladt efter fredningsnævnets forudgående tilladelse.
3. På arealerne er ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering, ikke tilladt.
4. Arealerne må ikke benyttes til motorbane, skydebane, oplags- eller lossepladser, bilophugningsplads el. lign. eller til henkastning af affald.
5. Vejanlæg- og reguleringer, bortset fra de for land- og skovbrugsdriften nødvendige veje, som følger det naturlige terræn, må ikke foretages.
6. Spildevandstilledning må ikke finde sted.
7. Sprøjtning med pesticider samt gødskning er ikke tilladt. Landbrugsredskaber må ikke skylles i mosen eller inden for det fredede område.
8. Opgravning af planter må ikke finde sted. Bestemmelsen skal dog ikke være til hinder for at høste landbrugsafgrøder.

### Bestemmelser vedrørende almenhedens adgang til de fredede arealer.

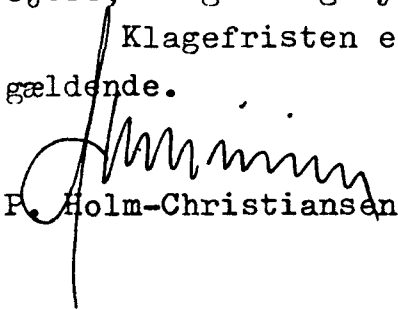
Offentligheden tillægges adgang til området efter forudgående indhentet tilladelse hos de lokale fredningsmyndigheder (Nordjyllands amt).

### Bestemmelser vedrørende naturpleje.

Nordjyllands amtskommune kan efter samråd med ejerne og uden udgift for disse foretage naturpleje.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K. efter naturfredningslovens § 26 af ejere, brugere og myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt den pågældende.

  
P. Holm-Christiansen

  
Tage Buus

  
Knud Uggerhøj

Signatur:

-  Skrænt
-  Krat
-  Siv
-  Sø/mose
-  Helkultur
-  Fredningsgrænse

af

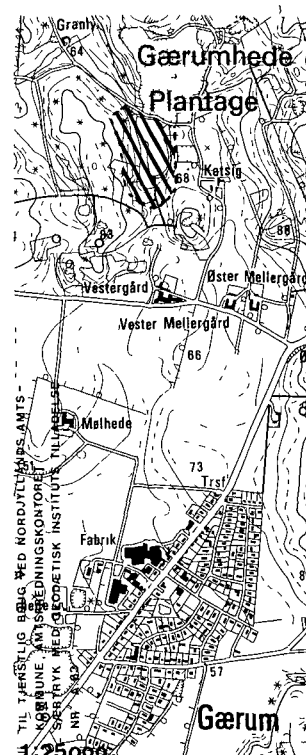
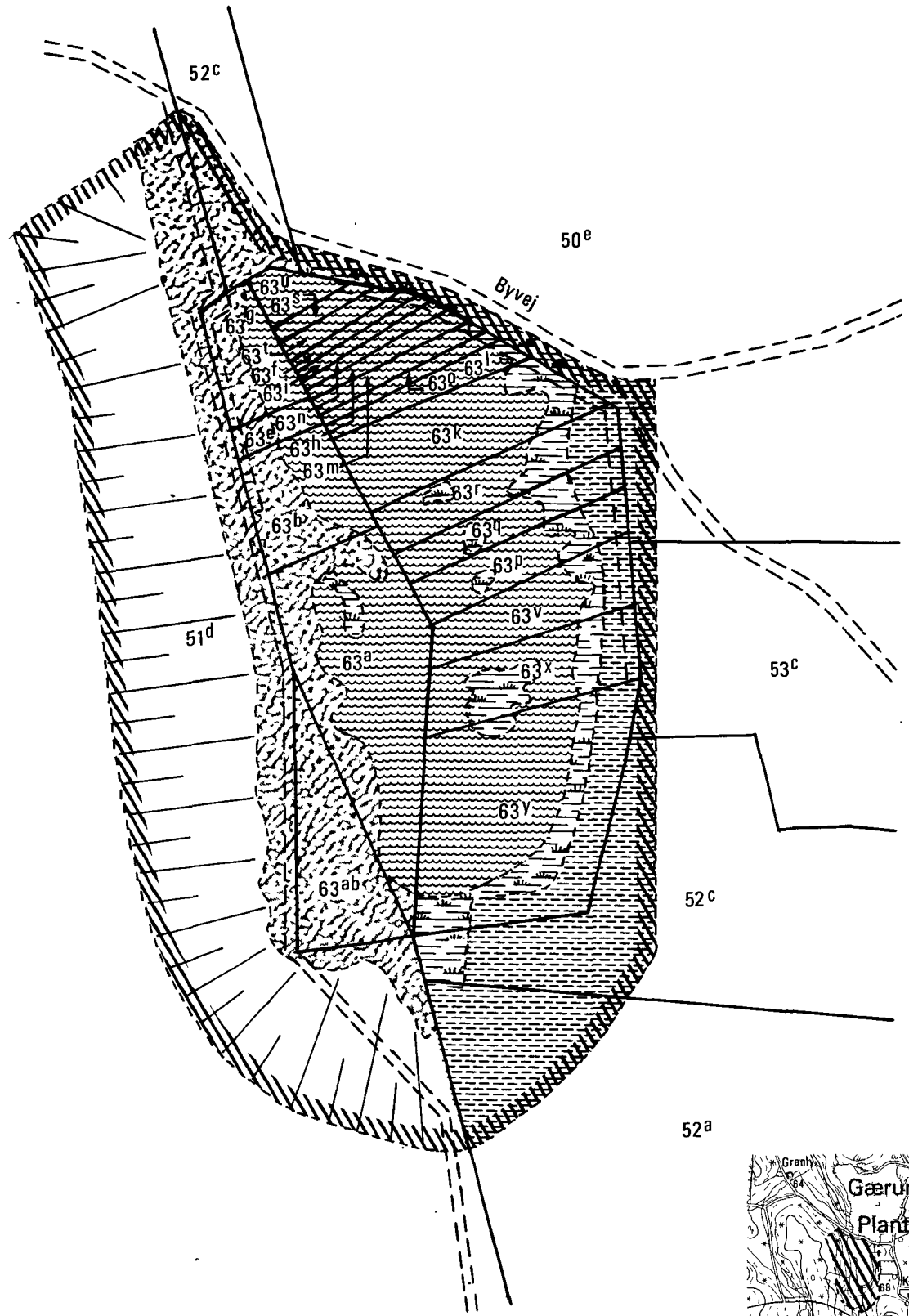
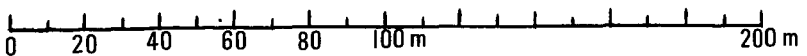
Katsig Mose

Frederikshavn kommune  
 Gærum by, Gærum  
 Nordjyllands amt

Udfærdiget i januar 1984  
 på grundlag af matrikelkort, ajour til januar 1984.

Nordjyllands amtskommune - Teknisk forvaltning - Amtsfredningskontoret

1:2000



Kont 1317 I NV

REG. NR. 7688

29/3 - 1984

År 1984 den 29. marts afsagde fredningsnævnet for Nord-  
jyllands amts nordlige fredningskreds følgende

K E N D E L S E

i sag nr. Fs. 293/81 om erstatning for fredning af Katsig  
Mose, Frederikshavn kommune.



Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds har ved kendelse af 29. marts 1984 bestemt, at Katsig Mose og mossens nærmeste omgivelser af areal 4,94 ha. alt beliggende i Gærum by, Gærum, undergives fredning, hvorfor området i alt væsentligt skal henligge i den naturlige tilstand og med en vis adgang for offentligheden.

Lodsejerne har haft anledning til at fremkomme med deres erstatningskrav.

Det danske Hedeselskab har efter, at det område, der ønskedes fredet, er blevet reduceret, frafaldet krav om erstatning.

Ejerne af matr. nr. 63 g og 63 m Aage Kirkegaard, 63 i Jørgen Frost og 63 o Svend Aage Pedersen, har ikke ønsket erstatning.

Lodsejer nr. 1, Margrethe Jensen, har påstået sig tilkendt erstatning, såfremt matr. nr. 50 e, 52 c og 53 c fredes.

Der er til støtte herfor anført, at de nævnte matr. nr. ikke kan udnyttes, når der ikke må sprøjtes med pesticider eller gødskes. Ejendommen vil ved en fredning blive ødelagt som erhvervsejendom, da jordene, når de gennemskæres af en fredning, ikke kan dyrkes rationelt. Erstatningskravet fastsættes til 10.000 kr. pr. td. land for det areal, der fredes og for arealet, der ligger mellem det fredede areal og den bestående vej, samt 50.000 kr. fordi ejendommen ødelægges som landbrugsejendom.

De øvrige lodsejere kræver en erstatning på 1,- kr. pr  $m^2$  for udyrket areal og 3,50 kr. pr.  $m^2$  for dyrket areal.

Herudover har lodsejer nr. 11, Villy Hansen, matr. nr. 63 a, påstået en erstatning på 105.000 kr., fordi Nordjyllands amtsråd har nægtet ham tilladelse til at grave efter grus og sten på et 9000  $m^2$  stort areal af hans ejendom, matr. nr. 51 a Gærum by. Arealet ligger ca. 400 m syd for det område, der ønskes fredet, og efter Villy Hansens oplysning er afslaget givet ud fra en fredningsmæssig

vurdering.

Det fredede areal er beliggende i landzone, og en del af arealet er omfattet af naturfredningslovens § 43 og en del af skovbyggelinie.

Herefter og under hensyn til fredningsbestemmelsernes karakter vil erstatning for fredningen være at fastsætte til 800 kr. pr. ha., og således, at ingen erstatning vil være at udbetale med mindre beløb end 750 kr., dog vil erstatning for de områder, der er under dyrkning, være at fastsætte som neden for anført under hensyn til, at der ikke må anvendes pesticider.

Det bemærkes, at fredningen ikke ses iøvrigt at medføre et sådant indgreb i arealernes dyrkning, at der kan tilkomme nogen lodsejer yderligere erstatning.

Der vil være at tillægge lodsejer nr. 1, Margrethe Jensen i advokatomkostninger 1000 kr. med tillæg af moms 22%.

Villy Hansens krav om erstatning, fordi Nordjyllands amt har nægtet ham tilladelse til at grave efter grus og sten, vil være at afvise, da arealet ikke er omfattet af fredningssagen, og nægtelsen ikke ses at være forårsaget af denne sag.

Erstatningsbeløbene beregnes herefter således:

Lodsejer nr.:	Areal under fredning: ha.	Beløb:
1. Margrethe Jensen Katsig Guldbækskærvej 10 Gærum, 9900 Frederikshavn	0,6	3.000,- kr.
2. Kaj Kragkær Larsen Ledet Faurholtvej 80 9900 Frederikshavn	0,07	750,- -
3. Aage Kirkegaard Lybberthøj Brønderslevvej 80 9900 Frederikshavn	0,11	frafaldet erstatning
4. Jørgen Frost Nr. Middag, Brønderslevvej 75 9900 Frederikshavn	0,02	- " -
5. Poul A. Mortensen Vejbakken Øster Rør Vej 6, Gærum 9900 frederikshavn	0,02	750,- -
6. Svend Ove Holm Jensen Vejgård Brønderslevvej 72 9900 Frederikshavn	0,02	750,- -

Lodsejer:	Areal under fredning:	Beløb:
7. Svend Aage Pedersen Hedeledet Vangbækvej 52 9900 Frederikshavn	0,03	frafaldet erstatning
8. Jørgen Chr. M. J. Nannestad Hans Aabelsvej 7 9300 Sæby	0,07	750,- kr.
9. Gert Bonde Iversen Præstegårdsvej 39 Gærum 9900 Frederikshavn	0,19	750,- -
10. Knud Hardy Højholt Vanggård Fauerholtvej 87 9900 Frederikshavn	0,13	750,- -
11. Villy Kvist Hansen Vestegård Lindetvej 12	0,34	750,- -
12. Charles Henry Carlsen V. Møllergård Lindetvej 8 Gærum 9900 Frederikshavn	0,35	2.300,- -
13. Erik Westmark Østergård Brønderslevvej 94 9900 Frederikshavn	0,20	750,- -
14. Freddy Christiansen Vangbækvej 95 9900 Frederikshavn	0,13	750,- -
15. Helle Møller Flade Rævdalvej 28 Gærum 9900 Frederikshavn	0,17	750,- -
16. Carl Hilbert Christensen Gærumgård Brønderslevvej 93 9900 Frederikshavn	0,44	2.000,- -
17. Det Danske Hedeselskab 9891 Tolne	2,05	frafaldet erstatning

Ialt

14.800,- kr.

=====

Der tillægges lodsejer nr. 1, Margrethe Jensen, i sagsomkostninger 1000,- kr. med tillæg af moms 22%.

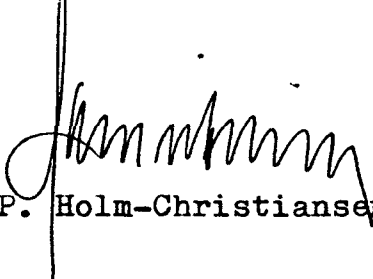
Erstatningsbeløbene forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4 med 1% over den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto fra datoen for fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen findes ikke at medføre forringelse af pantesikkerheden, og de anførte erstatningsbeløb kan derfor udbetales til ejerne.


De samlede fredningserstatninger udredes med 75% af statskassen og 25% af Nordjyllands amtsråd.

Fredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet kan påklages til overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K. af ejere, brugere og myndigheder efter reglerne i naturfredningslovens § 26.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt den pågældende.

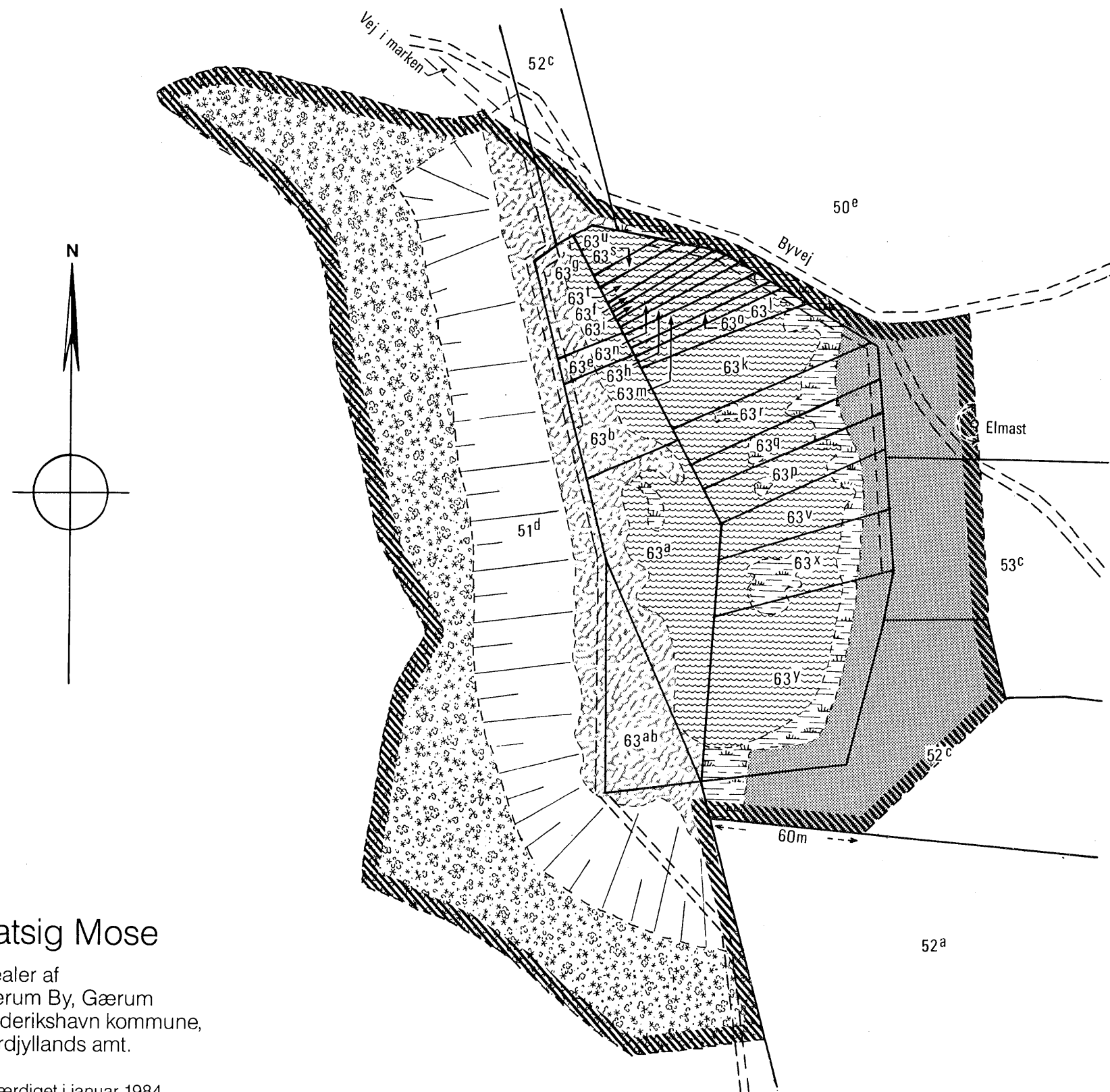
  
P. Holm-Christiansen

  
Tage Buus

  
Knud Uggerhøj

KORT>

Nordjyllands Amtskommune  
 Teknisk Forvaltning, Amtsfredningskontoret  
 Niels Bohrsvej 30, 9220 Aalborg Øst

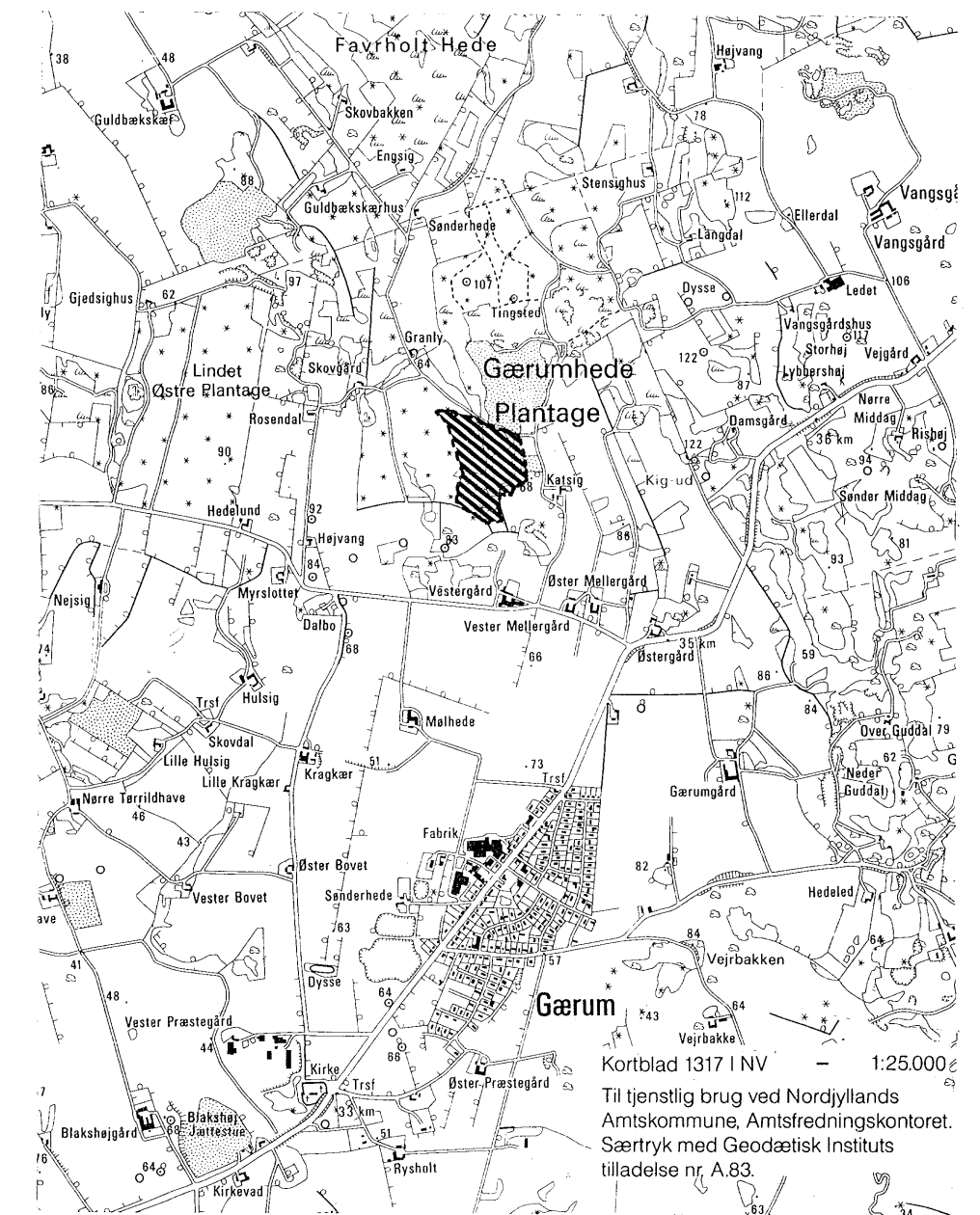
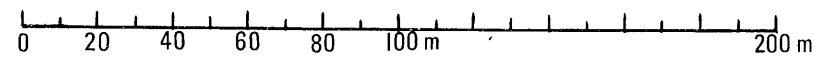


### Katsig Mose

Arealer af  
 Gærum By, Gærum  
 Frederikshavn kommune,  
 Nordjyllands amt.

Udfærdiget i januar 1984  
 på grundlag af matrikelkort  
 a'jourført til januar 1984,  
 med enkelte rettelser i oktober 1985.

Målforshold 1:2000



Signaturer:

- Fredningsgrænse
- Skov
- Vedvarende græs
- Skrænt
- Krat
- Siv
- Sø/mose

**FREDNINGSKORT**

OVERFREDNINGSNÆVNETS  
 fredningsafgørelse af Dec.  
 1985 i sag nr. 2613/84

**REG. NR. 07688.000**

DISPENSATIONER>

**Afgørelser – Reg. nr.: 07688.00**

**Dispensationer i perioden: 24-04-1991 - 11-08-1994**

FREDNINGSNÆVNET  
FOR NORDJYLLANDS AMTS NORDLIGE  
FREDNINGSKREDS  
JERNBANEGADE 12, 9800 HJØRRING  
TLF. 98925677.

Den 24. april 1991.  
FS 23/90.

Frederikshavn kommune,  
Teknisk forvaltning,  
Rådhus Alle 100,  
9900 Frederikshavn.

Ved skrivelse af 16. maj 1990 rettede Frederikshavn kommune henvendelse til fredningsnævnet med anmodning om, at nævnet fastlagde en maksimal kotehøjde for vandspejlet i Katsig Mose, der kunne tilgodese den afvandingsmulighed, der ønskes af lodsejeren Poul Erik Jensen. Katsig Mose er fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 20. december 1985.

Den 8. januar 1991 besigtigede fredningsnævnet mosen og de omliggende arealer. Nævnet tilkendegav under besigtigelsen, at sagen, som den hidtil havde været forelagt nævnet, ikke var omfattet af nævnets kompetence efter naturfredningsloven, men at sagen eventuelt kunne løses ved, at en af de involverede myndigheder formulerede en dispensationsansøgning eller henstillede til nævnet at forelægge sagen for Overfredningsnævnet med henblik på at opnå bemyndigelse til at supplere fredningsbestemmelserne med fastsættelse af en kote for vandstanden i mosen. Der opnåedes enighed om, at Danmarks Naturfredningsforening og amtet i forening skulle formulere en henvendelse til nævnet, og at spørgsmålet om arbejdets udførelse senere måtte løses parterne imellem.

Herefter har Nordjyllands amt ved skrivelse af 7. marts 1991 til nævnet tilkendegivet, at Danmarks Naturfredningsforening og amtet er enige om, at vandstanden i Katsig Mose for tiden er ca. 30 cm højere end på fredningstidspunktet, og at en sænkning af vandstanden med 30 cm ikke er i strid med fredningens formål. På denne baggrund har amtet indstillet, at nævnet giver dispensation efter naturfredningslovens § 34 til en sænkning af vandstanden med 30 cm ved ombygning/udskiftning af den faldbrønd, som Hedeselskabet har etableret ved afløbet i nordkanten af mosen, på betingelse af, at indløbet i bunden fortsat sikres med en rist.

ad

Milljøministeriet, J. nr. SN  
124114-0000  
29 APR 1991

Akt. nr. 1.

MS  
JH



Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn ved skriftlig votering har besluttet at følge amtets indstilling. Nævnet meddeler således for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34 tilladelse til, at vandstanden i Katsig Mose sænkes med 30 cm ved ombygning/udskiftning af den eksisterende faldbrønd på betingelse af, at indløbet i brønden fortsat sikres med en rist.

Hedeselskabet, Frederikshavn kommune og Nordjyllands amt opfordres til indbyrdes at aftale, hvorledes arbejdet udføres bedst.

Det tilføjes, at nævnet ved den givne dispensation ikke har taget stilling til, om brøndens hidtidige etablering kan antages at have haft effekt på de fredede arealer.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Overfredningsnævnet af blandt andre ansøgeren, amtskommunen og Danmarks Naturfredningsforening. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 5 år fra dato.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

OVERFREDNINGSNÆVNET  
SEKRETARIATETSlotsmarken 15  
2970 Hørsholm  
Telefon 45 76 57 18 BJ/icAdvokat Niels Qvist  
Danmarksgade 56  
9900 Frederikshavn

28. maj 1991

J.nr. 2613/84-1/91

Vedr. vandstanden i Katsig Mose - Deres j.nr. 200/89.

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amts Nordlige Fredningskreds har den 24. april 1991 i medfør af naturfredningslovens § 34 meddelt tilladelse til, at vandstanden i Katsig Mose sænkes med 30 cm ved ombygning/udskiftning af en eksisterende faldbrønd ved afløbet fra mosen.

Ved skrivelse af 15. maj 1991 har De som advokat for Poul Erik Jensen påklaget nævnets afgørelse til Overfredningsnævnet med påstand om, at der bør tillades en yderligere sænkning af vandstanden i mosen, idet den forhøjede vandstand bevirker, at Deres klients landbrugsarealer ikke kan afdrænes.

Katsig Mose er fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 20. december 1985. Fredningen har bl.a. til formål at bevare mosens karakter af åben vandflade med tilhørende ferskvandssump som levested for et rigt og varieret plante- og dyreliv.

Fredningen bestemmer derfor bl.a. at arealerne ikke må afvandes yderligere, at der ikke må foretages terrænændringer og ikke må etableres faste konstruktioner og anlæg.

Fredningsnævnet har truffet sin afgørelse efter anmodning fra Nordjyllands Amt, efter at der har været forhandlet mellem amtet, Danmarks Naturfredningsforening og Frederikshavn Kommune om en regulering af vandstanden, der siden fredningen i 1985 synes at være steget væsentligt.

Miljøministeriet, J. nr. SN

1211/14.0056

10 JUNI 1991

Akt. nr. 2

ad

JUS  
JH

Fredningsnævnets afgørelse efter naturfredningslovens § 34, stk. 1, kan ifølge stk. 2 kun påklages til Overfredningsnævnet af den, der har ansøgt om dispensation, og af de i § 13, stk. 1, nævnte myndigheder m.v., d.v.s. et ministerium, amtsrådet, kommunalbestyrelsen samt Danmarks Naturfredningsforening.

Der er således ikke efter naturfredningsloven hjemmel til, at naboer eller andre interesserede kan påklage en dispensation fra en fredning, uanset hvor stærk en interesse i sagen den pågældende måtte have.

Overfredningsnævnet må derfor afvise at realitetsbehandle Deres klage på vegne af Poul Erik Jensen over fredningsnævnets afgørelse af 24. april 1991.

Overfredningsnævnet finder dog anledning til at fremkomme med følgende bemærkninger til sagen:

Overfredningsnævnets afgørelse af 20. december 1985 om fredning af Katsig Mose har ingen bestemmelse om nogen vandstandskote, som skal overholdes, men bygger på en forudsætning om, at vandstanden, sådan som den fremtrådte i 1985, vil kunne fastholdes nogenlunde uændret, såfremt der ikke sker indgreb med det formål at ændre mosens vandstand, hvad enten det er for at sænke eller hæve denne. Det følger heraf, at fredningen ikke kan påberåbes over for de ændringer i mosens vandstand, der måtte være en følge af naturlige årsager som f.eks. udtørring eller unormalt store nedbørsmængder.

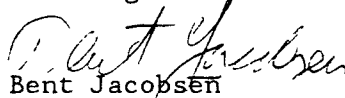
Det fremgår ikke helt klart af sagen, hvad der er årsagen til, at vandstanden i mosen i dag er væsentlig højere end i 1985, men tilstopning af mosens afløb under Guldbækskarvej er nævnt som en mulig årsag hertil.

En retablering af vandstanden til den højde, som fandtes i 1985, vil i sig selv ikke være i strid med fredningsbestemmelserne og for så vidt ikke kræve nogen dispensation fra fredningen. Da en tilbageføring af vandstanden til det oprindelige niveau imidlertid har væsentlig betydning for tilstanden på de øvrige arealer inden for fredningen og i dette tilfælde yderligere vil kræve ombygning/udskiftning af en uden tilladelse etableret faldbrønd ved afløbet, er det forståeligt, at fredningsnævnet har ment at burde

træffe en egentlig afgørelse om ændring af forholdene i form af en dispensation i medfør af naturfredningslovens § 34, stk. 1, hvorved man samtidig har lovliggjort den nævnte faldbrønd, således at denne kan bibeholdes efter ombygningen.

Fredningsnævnets afgørelse er alene truffet i medfør af fredningsbestemmelserne og tager således ikke stilling til, om forholdene omkring afløbet fra Katsig Mølle måtte være i strid med andre bestemmelser navnlig bestemmelserne i naturfredningslovens § 43 om beskyttelse af vådområder og i lov om vandløb. For så vidt angår vandløbsloven henledes opmærksomheden navnlig på lovens § 6, hvorefter ingen uden vandløbsmyndighedens tilladelse må ændre vands naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Endvidere henledes opmærksomheden på § 27, hvorefter vandløb skal vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres og § 35, hvorefter vedligeholdelsen af private vandløb som hovedregel påhviler bredejerne. Det er Frederikshavn Kommune, der er vandløbsmyndighed i forhold til afløbet fra Katsig Mose.

Med venlig hilsen



Bent Jacobsen

viceformand